PROJEKT KSIĄŻNICY PŁOCKIEJ

100 WYZWAŃ NA STULECIE OBRONY PŁOCKA

Challenge na rok 2020: rozwijaj się, ucz się, pamiętaj! Podejmij wyzwanie, a jeśli chcesz się pochwalić rezultatem, prześlij do nas zdjęcie, napisz parę słów lub oznacz profil Książnicy na Instagramie. Zrób to dla siebie. Zrób to dla tych, którzy walczyli.

www.ksiaznicaplocka.pl oswiata@ksiaznicaplocka.pl

1
ODKRYJ W SOBIE DZIECKO
Cofnij się w wyobraźni o 100 lat. Nie ma telewizji, internetu, radio możesz mieć tylko, jeśli wzorem Stefana Themersona sam je sobie zbudujesz. W co się bawić? Oto jest pytanie! Odkryj w sobie dziecko. Wykonaj zabawki, którymi bawiły się dzieci przed stuleciem. Pokaż innym, jak wyglądały serso, zośka czy fruczka. Jeśli uda ci się zagrać w klipę, palanta, hacele lub cymbergaja, jesteś mistrzem nad mistrzami. Turnieje przedszkolne, szkolne, akademickie lub osiedlowe mile widziane. Załóż pepegi i do dzieła!

2
TRYPTYK – PRZYJDŹ, OBEJRZYJ I ZACHWYĆ SIĘ
W Urzędzie Miasta Płocka wyeksponowana jest reprodukcja obrazu Stanisława Batowskiego Kaczora *Obrońcom Płocka z sierpnia 1920 r.* Jego głównymi bohaterami są harcerze – Tadeusz Jeziorowski i Józef Kaczmarski. Poznaj obraz lwowskiego malarza i w ten sposób poszerz swoją wiedzę historyczną i artystyczną.

3
BIURO PISANIA LISTÓW
W 1920 r. w „Reginkach", czyli w szkole dla dziewcząt, Marcelina Rościszewska zorganizowała punkt pomocy (stołówkę, szpital, łaźnię) dla walczących z bolszewikami. Służba Narodowa Kobiet Polskich stworzyła tu również biuro i punkt pisania listów. Napisz list do dzielnych obrońców Płocka. Co im powiesz? Za co podziękujesz? Co dzięki nim możesz dziś robić? Skrzynka na listy – w budynku przy ul. Kolegialnej 23.

4
PRZECZYTAJ KSIĄŻKĘ W KSIĄŻNICY
Powstrzymanie nawały bolszewickiej w 1920 r. nazwano Cudem nad Wisłą. W bibliotece znajdziesz *Cud Wisły*, a w nim tekst o ówczesnym Płocku. Przeczytaj go w czytelni.

5
SPÓJRZ Z GÓRY
18 sierpnia 1920 r. na Wieży Ciśnień i wieży w Jagiellonce czuwali obserwatorzy kierujący ogniem artylerii. Z wieży przy farze żołnierzy rosyjskich wkraczających do miasta ostrzeliwał, nieznany z imienia i nazwiska, nastoletni chłopiec. Wejdź na jedną z płockich wież i podziwiaj Płock z góry. Potem sprawdź, czym widok dzisiejszy różni się od tego z 1920 r. Czego brakuje, a co nowego się pojawiło w panoramie miasta?

6
ANTOLEK I ANTONI
Siostrzeńcem Antolka Gradowskiego jest słynny malarz Antoni Fałat, który zapewne nosi imię po swoim bohaterskim wuju. Dowiedz się więcej o rodzinie Antolka. Pamiętaj, że materiałów możesz poszukać w zbiorach regionalnych.

7
POZNAJ BIBLIJNE PŁOCCZANKI
W wydanym w 1922 r. *Przewodniku po Katedrze* Maria Macieszyna zachęca, by przyjrzeć się uważnie powstałym kilka lat wcześniej malowidłom. Autorzy polichromii – Władysław Drapiewski i Nicolas Brücher – portretując postacie z Biblii, wykorzystali wizerunki znanych płocczan. Odszukaj w katedrze *Kazanie na Górze*, na którym Chrystus stoi na tle panoramy Płocka z początku XX w., a wśród słuchających go rozpoznaj twarze Julii Kisielewskiej i Marceliny Rościszewskiej.

8
ZAPYTAJ O PRAŁATA
Za bohaterską postawę płocki oddział Polskiego Czerwonego Krzyża został odznaczony Krzyżem za Męstwo i Odwagę. Prezesem płockiego PCK był prałat Ignacy Lasocki, zaangażowany społecznik, filantrop i teolog. Założona przez niego na terenie byłych koszar „Stanisławówka", czyli ośrodek pomocy dla ubogich dzieci i młodzieży, tak bardzo ucierpiała podczas bolszewickiego ataku, że tylko solidarne wsparcie płocczan uchroniło ją przed likwidacją. Kilkadziesiąt lat później ta sama „Stanisławówka" stała się kolebką innej płockiej „Solidarności". Udaj się na przechadzkę po ulicy księdza Lasockiego i porozmawiaj z przypadkowym przechodniem o patronie ulicy.

9
POETA PROZĄ
„Orlik", czyli kapitan Władysław Broniewski, wziął udział w wojnie polsko-bolszewickiej jako dowódca 8 kompanii II batalionu I pułku piechoty Legionów. Nie bronił Płocka, ale wsławił się bohaterstwem na polu walki i został odznaczony Orderem Virtuti Militari i Krzyżem Walecznych. Otwórz *Pamiętnik* poety na zapiskach z 15 sierpnia 1920 r. i znajdź odpowiedź na pytanie, w co, jako „nałogowy optymista", wierzył nasz bohater.

10
JESZCZE POLSKA
W 1920 r. Polska, młode państwo, nie miała jeszcze oficjalnego hymnu. Przy uroczystych okazjach śpiewano *Rotę* czy *Boże, coś Polskę. Mazurek Dąbrowskiego* został ustanowiony hymnem dopiero w 1927 r. Znajdź na YouTubie najstarsze zachowane nagranie z 1901 r. i posłuchaj, jak śpiewa Stanisław Bolewski.

11
CO DZIŚ NA OBIAD?
Nie samą wojną człowiek żyje. Jeść też trzeba. W latach międzywojennych niezwykłą popularnością cieszyła się książka Lucyny Ćwierczakiewiczowej *365 obiadów*. Znajdź ją w zasobach Cyfrowej Biblioteki Narodowej POLONA. Wybierz przepis i ugotuj obiad, na który zaprosisz rodzinę lub przyjaciół. Co dziś na obiad? Może zupa rumiana z brukselką i pularda pieczona, a na deser legumina?

12
UKRYTA NAZWA
Na Placu Obrońców Warszawy, na którym obecnie znajduje się pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego, dawniej królował inny obiekt. Twórcy pomnika zaszyfrowali jego nazwę na cokole w 67, 8, 3, 22, 16, 13 i 37 znaku. Odczytaj ukrytą nazwę.

13
NIE WYCHODŹ PRZED SZEREG
Ułóż według skali jednostki stanowiące obsadę umocnień podczas obrony Płocka, wiedząc, że nie zawsze warto wychodzić przed szereg: kompania alarmowa batalionu zapasowego 37 pułku piechoty Ziemi Łęczyckiej, bateria 4 dywizjonu artylerii konnej, szwadron spieszony pułku tatarskiego ułanów im. Mustafy Achmatowicza.

14
KIEDY KONIEC?
Obrona Płocka zakończyła się 19 sierpnia, czyli w dniu, który nastąpił dwa dni po dniu, który występuje trzy dni przed dniem, który następuje dwa dni po środzie. Jaki to był dzień tygodnia?

15
PŁOCKIE ORLĘTA W JEDNYM SZEREGU
Ustaw pięciu młodych obrońców Płocka chronologicznie według kolejności ich narodzin i sprawdź, który z nich był najmłodszy. Kieruj się następującymi przesłankami: w środku szeregu stoi Antolek Gradowski. Stefan Zawidzki ma sąsiadów z obu stron. Piotr Stefański stoi dwa miejsca dalej od Antolka Gradowskiego i ma sąsiada tylko ze swojej lewej strony. Józef Kaczmarski ma Piotra Stefańskiego po swojej prawej stronie. Tadeusz Jeziorowski nie ma sąsiada po swojej lewej stronie.

16
MAPA PIĘCIU POKOLEŃ
Płock jaki jest, każdy widzi, ale czy wiecie, jak wyglądał 100 lat temu? Tylko w ubiegłym stuleciu sześciokrotnie poszerzano granice miasta. Ostatnia zmiana miała miejsce w 1997 r. Poszukajcie starych map. Zacznijcie od lat 20. XX w. Przy pomocy narzędzi dostępnych w internecie stwórzcie nakładki na współczesne plany. Zobaczcie, jak Płock się zmieniał. Jeżeli wolicie grafikę lub inne techniki artystyczne i rękodzielnicze – zróbcie to. Ogranicza was tylko własna wyobraźnia.

17
PRZEŻYJ TO SAM
Jeżeli znajdziesz czas i chęć, aby poczuć smak historii, przyjdź do Mediateki. Możesz tam obejrzeć filmy o tematyce niepodległościowej i posłuchać pieśni legionowych. Oferta aktualna od czerwca przez 100 dni i dłużej.

18
STYL ŻYCIA
W dwudziestoleciu międzywojennym świat elit artystycznych, literackich przenikał się ze światem elit politycznych, ziemiańskich i arystokratycznych. Wielu pisarzy gościło w Sikorzu u rodziny Piwnickich, np. Tadeusz Dołęga-Mostowicz. Tam, w towarzyskiej atmosferze, powstawały dzieła, w których zaczytywali się Polacy. Kto jeszcze bywał u Piwnickich? Odszukajcie powieści, wiersze, opowiadania ich gości. 21 lektur w ciągu roku? Da się zrobić!

19
KOCHANI RODZICE. Z WŁASNEJ WOLI WYCHODZĘ NA ULICĘ
W obronie Płocka wyróżniali się harcerze. Pochodzący z Cierszewa 11-letni Tadzio Jeziorowski za swe zasługi otrzymał z rąk Marszałka Piłsudskiego Krzyż Walecznych. Odwiedź dowolną bibliotekę, odszukaj komiks Tomasza Wilczkiewicza *Waleczny Tadzio* i poznaj losy małego bohatera.

20
WYGOOGLUJ SZAKALA
Kogo i co miała na myśli Halina Rutska, pisząc w liście do przyjaciół: *Te rewkomy, czerezwyczajki, te czerwone szakale z Sowdepii*? Rutska aktywnie uczestniczyła w obronie Płocka, działając m.in. w Służbie Narodowej Kobiet Polskich, kopała rowy, stawiała barykady, wraz z mężem uratowała zbiory Biblioteki i Muzeum TNP.

21
ZA MARKI I FENIGI
23 sierpnia 1920 r. Maria Macieszyna w liście do męża Aleksandra, który jako lekarz wojskowy stacjonował w Warszawie, pisała o walkach w Płocku: *Ludność zmusiła wojsko do obrony, tak jak sama wykopała szańce i rowy strzeleckie. (…) W ogóle na nas robiło wrażenie, że wojsko zawczasu już postanowiło wcale się nie bić i opuścić swoje stanowiska za nadejściem wroga i że to już z góry zostało postanowione. Dlatego też wszyscy z Płocka uciekali, bo nie wierzyli w to, aby wojsko pozostało. Ci co zostali, mieli silną wolę bronienia się pomimo przeszkód.* Zeskanuj kod QR i zobacz, jaki znaczek pocztowy mogła przykleić Macieszyna na list.

22
NIE TAKA SŁABA PŁEĆ
Na płockim odwachu widnieje tablica z nazwiskami osób, które poległy w obronie Płocka. Jest tam 59 nazwisk, a wśród nich nazwisko tylko jednej kobiety – Marii Siwanowiczówny, która zginęła na barykadzie. Była jedną z wielu kobiet zaangażowanych w obronę miasta, udzielała pomocy rannym, roznosiła amunicję i posiłki. Pamiętaj, że w 1920 roku Płock został obroniony głównie dzięki postawie ludności cywilnej, w tym kobiet i dzieci. Poczytaj o mało znanej herstorii miasta, o wszystkich bohaterskich kobietach.

23
SPOTKAJ SIĘ Z OBROŃCZYNIAMI PŁOCKA
Stań oko w oko z Marią Macieszyną i Haliną Rutską. Te bohaterskie damy spotkasz na placu Narutowicza. Gdzie? To Twoje zadanie. Odszukaj miejsce, z którym były związane. Pomyśl, co czuły, budując barykady. Myślisz, że się bały? Chcesz wiedzieć więcej? Wybierz się na spacer z HERstorią Płocka.

24
WYPNIJ PIERŚ DO PRZYJĘCIA KRZYŻA WALECZNYCH
Poczuj się jak Marcelina Rościszewska, która za swoją postawę otrzymała Krzyż Walecznych. Skieruj swoje kroki na plac związany z obroną Płocka i… Warszawy. Obejrzyj wcześniej zdjęcia z uroczystości, a potem zamknij oczy, wypnij pierś i daj się ponieść wyobraźni.

25
ZASTANÓW SIĘ NAD ŻYCIEM
Stań na Wzgórzu Tumskim i spójrz na Wisłę. Skorzystaj z rady Marii Macieszyny: *Na Tumską Górę, mimo woli, kieruje swoje kroki każdy płocczanin w ważnych chwilach życia, aby podumać i nabrać spokoju.*

26
ZAPAMIĘTANIE WIERSZYKA Z DOBREJ PAMIĘCI WYNIKA
W 1921 roku „Kurier Płocki" obszernie relacjonował przygotowania do obchodów rocznicy obrony Płocka i jej przebieg. W gazecie ukazały się okolicznościowe teksty, m.in. wiersz Konstantego Bolesty-Modlińskiego. Chcesz go przeczytać? Zeskanuj kod QR.

27
A KTO TO BYŁ?
Bądź jak detektyw i wytrop kilka osób związanych z obroną Płocka: Albert de Bure, Iskander Achmatowicz, Stefan Zawidzki, Stefan Kwiatkowski, Janusz Mościcki, Wanda Rycharska. Dowiedz się więcej.

28
BARYKADA PRZY POCZCIE
Aleksander Poraj-Różycki to autor obrazu *Barykada przy poczcie*, który przedstawia widok z okna jego mieszkania. W 1921 r., w pierwszą rocznicę obrony Płocka, artysta wystawił swój obraz w oknie redakcji „Kurjera Płockiego". Prawdopodobnie ze składek społecznych zakupiono go dla Muzeum Towarzystwa Naukowego Płockiego. Obraz przetrwał kolejną wojnę i został przejęty przez Muzeum Mazowieckie. Udaj się tam, obejrzyj obraz, odszukaj na nim sanitariuszki i inne osoby niosące pomoc.

29
CZERWONY KRZYŻ
Podczas obrony Płocka przed bolszewikami znak Czerwonego Krzyża umieszczano m.in. na opaskach sanitariuszek, na budynku szpitala w I Gimnazjum Żeńskim im. hetmanowej Reginy Żółkiewskiej. To jeden z najlepiej rozpoznawalnych symboli graficznych w Polsce i na świecie, kojarzy się jednoznacznie z pomocą i ochroną. Dowiedz się z internetowego *Przewodnika ochrony znaku Czerwonego Krzyża*, jak używać znaku Czerwonego Krzyża w czasie wojny i pokoju.

30
KOBIETA FILANTROP
Doktorowa Jadwiga Beczkowiczowa, jedna z wielu sanitariuszek Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, prowadziła wiele charytatywnych działań: organizowała zbiórki, kwesty, spektakle i bale oraz sprzedawała „mareczki". Wyznaczona została przez ówczesnego prezesa płockiego PTCK R. Borszewskiego do odebrania Krzyża za Męstwo i Odwagę ustanowionego przez dowództwo 206 Ochotniczego Pułku Piechoty. Zeskanuj kod QR i obejrzyj medal.

31
TYM RAZEM CI SIĘ UPIECZE…
…bo masz okazję spróbować gotowego wypieku z lat 20. XX w. bez potrzeby cofania się w czasie. Ten piekarniczy rarytas zawdzięczamy Norbertowi Kierzkowskiemu, właścicielowi płockiej piekarni, który dostał od biskupa Karola Babi recepturę i zgodę, by wprowadzić wypiek do swojej oferty jako chleb mariawicki. Smacznego!

32
TWOJA MAŁA, WIELKA HISTORIA
Historię Płocka tworzyły pokolenia. Jeśli w twoim domu jest zapomniana szuflada ze starymi fotografiami, zapiskami, dokumentami, odkurz je i obejrzyj uważnie. Może ktoś z twoich przodków był uczestnikiem ważnych lub mniej ważnych dla miasta wydarzeń? Porozmawiaj z najstarszymi członkami twojej rodziny, sąsiadami, znajomymi. Może odkryjesz niezwykle ciekawe historie…

33
LUBISZ ŚPIEWAĆ?
Jedni robią to pod prysznicem, inni wolą towarzystwo – śpiewanie pełną piersią. Ty też tak możesz, a moment wybierz szczególny – zaśpiewaj z płocczanami podczas Podwieczorku Patriotycznego w listopadzie na Rynku Starego Miasta.

34
CZYTANIE JEST COOL
W 2020 r. wypożycz 100 wartościowych książek i zostań VIP-em Gali Czytelnika Książnicy Płockiej. Poczuj solidarność z przodkami, którzy żyli bez internetu, telefonów i telewizji, a książka stanowiła dla nich bardzo ważne narzędzie do pozyskiwania wiedzy.

35
ZOSTAŃ DZIENNIKARZEM
W latach 1915-1931 lokalną gazetą ukazującą się na terenie Płocka był „Kurier Płocki". Gdybyś miał przeprowadzić wywiad ze świadkami wydarzeń sierpnia 1920 r., jakie pytania byś im zadał? Nauczycielu, wykorzystaj to zadanie w pracy z uczniami.

36
SREBRZYŁ SIĘ SREBRZYŃSKI
Na barykadzie na Tumskiej zasłużył się szeregowy Srebrzyński z oddziału 9 kompanii telegraficznej jazdy. Poczuj się tak, jakby czas stanął w miejscu. Zlokalizuj na ulicy Tumskiej budynek ze srebrnym ekranem. Tam znajdziesz srebrną kopertę, a w niej telegram z 1920 r.

37
MIĘDZY STRONAMI
Właściciele znanej księgarni przy Tumskiej Stanisław i Zofia Betleyowie podczas walk opatrywali rannych. Uczcij pamięć księgarzy z Płocka i podaruj bliskiej osobie w prezencie książkę.

38
DO CZYTANIA MARSZ!
Polaków w czasach trudnych zawsze podtrzymywała na duchu literatura. Kto wie, może czuwając na barykadach, niejeden obrońca dla dodania sobie otuchy powtarzał w myślach słowa wieszczów. Ty też możesz się poczuć narodowo, gdy w pierwszą sobotę września dołączysz do Narodowego Czytania.

39
OD MOSTU DO MOSTU!
Niemal pozbawione wojska miasto broniło dostępu do mostu na Wiśle. Na pamiątkę tego wydarzenia uwiecznij na fotografii dwa współczesne mosty.

40
IDŹ NA KONCERT W KAPELUSZU
Na cześć Marceliny Rościszewskiej, która słynęła z nakryć głowy z szerokim rondem, wybierz sie w kapeluszu na listopadowy koncert Płockiej Orkiestry Symfonicznej z okazji Święta Niepodległości.

41
ŚLADAMI PRZESZŁOŚCI
Czy na pewno wiesz, gdzie rozgrywały się najważniejsze wydarzenia tamtych dni? Wyszukaj informacje o najważniejszych miejscach w mieście związanych z obroną Płocka. Wybierz się tam z aparatem. Porównaj swoje zdjęcia z archiwalnymi fotografiami.

42
Z LWEM NA STRAŻY
O tym, że Płock został odznaczony Krzyżem Walecznych przez Józefa Piłsudskiego świadczą nie tylko dokumenty i zdjęcia. Znajdź i sfotografuj jeden z materialnych dowodów tego wydarzenia na terenie miasta.

43
BOHATER DWÓCH WOJEN. BOHATER DWÓCH MIAST
Tadzio Jeziorowski – najmłodszy bohater sierpnia 1920 w Płocku. Tadeusz Jeziorowski – bohater września 1939 w walkach powietrznych nad Łodzią. Będąc w Łodzi, zapal świeczkę na grobie Tadeusza na Cmentarzu Wojskowym na Dołach. A w Płocku przyjdź na wystawę do Książnicy i poznaj dzieje rodziny Jeziorowskich.

44
NA FALACH ETERU
Lata 20. XX w. to początek radiofonii w Polsce. Prawdopodobnie pierwszym posiadaczem odbiornika w Płocku był Stefan Themerson, który samodzielnie zbudował radio detektorowe (kryształkowe) działające bez prądu. Zbuduj detefon. Możesz wykonać ten projekt w szkole albo zaprosić do niego przyjaciół.

45
LIST OD MATKI CHRZESTNEJ
Płockie harcerki w ramach Pogotowia Wojennego Harcerek jako tzw. matki chrzestne ochotników pisały i wysyłały na front listy i upominki dla żołnierzy. Dziś też możemy wspierać polskich żołnierzy na misjach. Weź udział w akcji *List do żołnierza*, która organizowana jest z okazji obchodzonego 21 grudnia Dnia Pamięci o Poległych na Misjach.

46
BĄDŹ EKO
W latach 20. XX w. ubrania, zabawki dla dzieci, dekoracje domu powstawały z naturalnych materiałów, często wykonane były własnoręcznie. Postaraj się udekorować swoją choinkę zabawkami ze słomy, papieru, wydmuszek. Niech zawisną na niej aniołki, łańcuchy i orzechy. Podłaźniczki i pająki mile widziane.

47
MARCELINKA NA TALERZU
Płoccy uczniowie i harcerze na Święto Niepodległości pieką ciasteczka w kształcie kapelusza Marceliny Rościszewskiej. Zdobione białym i czerwonym lukrem rozdawane są potem mieszkańcom. Włącz się w tradycję na swój sposób i możliwości. Upiecz dla domowników lub przyjaciół własne ciastko w kształcie kapelusza. Smacznego!

48
SETKA NA GILOSZU
W 1919 r. ustalono nazwę waluty polskiej. Miała się nazywać złoty i dzielić na sto groszy. Do obiegu weszły monety i banknoty projektowane przez wybitnych artystów. Zaprojektuj kolekcjonerski banknot z okazji 100. rocznicy obrony Płocka przed bolszewikami, zachowując zasady projektowania środków płatniczych.

49
ROZWIŃ TRÓJKOLOROWĄ
W 1938 r. Rada Miejska uchwaliła barwy miasta. Na pamiątkę tego wydarzenia stwórz trójkolorową rabatę w ogrodzie albo kwietną dekorację na balkonie. Możesz także uwić wianek z żółtych, czerwonych i niebieskich kwiatów.

50
LATA DWUDZIESTE, LATA TRZYDZIESTE
W międzywojennej Polsce na dancingach i fajfach tańczono fokstrota, slow-foksa i walca. Dla mniej zamożnych były zabawy pod chmurką. Zorganizuj potańcówkę albo weź udział w imprezach tanecznych na Starym Rynku. Stylizacja na Mirę Zimińską lub Aleksandra Zabczyńskiego mile widziana.

51
NIEME EMOCJE
W 1920 roku w Płocku działały 3 kina: Sfinks, Nowości i Corso. To okres filmu niemego, kiedy w czasie seansów na pianinie grali taperzy. Pierwszy film dźwiękowy wyświetlono w Płocku dopiero 27 maja 1930 r. i był to amerykański obraz z Garym Cooperem. Poczuj się jak gwiazda kina niemego, przez dwie godziny komunikuj się z otoczeniem tylko za pomocą gestów i mimiki. Powodzenia!

52
GORRRĄCO
Kiedy widmo walk było jeszcze odległe, nie brakowało wieczorów, gdy można było usłyszeć gorące melodie odtwarzane na patefonie. Na przykład tango, które było popularne w każdej sferze społecznej. W 1920 r. w Płocku być może tańczono do melodii Emila Deloire *Ostatnie tango*. Podejmij wyzwanie i naucz się tańczyć tango.

53
KAWALER KRZYŻA WALECZNYCH
Stwórz replikę Krzyża Walecznych dowolną metodą i z dowolnego materiału (rysunek, wyklejanka, z papieru, gliny, plasteliny). Miasto Bohater – taki tytuł noszą dumnie Płock i Lwów odznaczone przez Marszałka Piłsudskiego za zasługi w wojnie polsko-bolszewickiej.

54
SETKA
Zaproś znajomych do wspólnego upamiętnienia 100. rocznicy obrony Płocka. Wymyślcie okolicznościowe hasło i zróbcie sobie z nim selfie.

55
I PRZYSZŁA DEPESZA
Generał Władysław Sikorski w kilka godzin po odparciu ataku bolszewików pisał w depeszy do Prezydium Miasta Płocka: *Bohaterskiej ludności miasta Płocka przesyłam słowa żołnierskiego uznania za okazany hart i męstwo w obronie zagrożonej Ojczyzny (…).* Pamiętaj o tych, którzy walczyli o twoje miasto, posprzątaj groby, dorzuć się do puszki kwestujących na płockich cmentarzach.

56
NIE BĄDŹ OBOJĘTNY
W latach 20. ubiegłego wieku Płock liczył 25 000 mieszkańców. Do obrony przed bolszewikami zgłosiło się ok. 1000 cywilnych ochotników. Podejmij wyzwanie i zrób coś dla swojego miasta, zachęcając do tego również kolegów, przyjaciół, rodzinę.

57
BAW SIĘ W MIEŚCIE MOŻLIWOŚCI
Żyjesz w dobrych czasach. Doceń to i zwyczajnie ciesz się i baw. Zrób coś szalonego. Zroś się w Rosicy. A potem zazieleń w Zielonym Jarze. Albo idź na ryby na Rybaki. Zmocz się na Mokrej i wysusz na Suchej. Wytarguj coś na Targowej. Dobrej rady szukaj w Radziwiu. I najważniejsze: bądź miły na Miłej. Na Uroczej – już wiesz…

58
ZAPAL LAMPKĘ W GŁOWIE
Zapal mi lampkę w głowie, może być różowa – tak zaczyna się nastrojowy wiersz Władysława Broniewskiego. Młody poeta mógł pisać przy świetle elektrycznym dzięki rodzinie Górnickich, do których należała elektrownia przy Kościuszki 5. W 1921 r. Górniccy stali się jedynym producentem elektryczności dla Płocka. Wybierz się na wieczorny spacer od miejsca, gdzie stała elektrownia, do pomnika Broniewskiego i zrób kilka nastrojowych zdjęć w blasku ulicznych latarni.

59
UGOTUJ TO
Po uroczystościach odznaczenia Płocka Krzyżem Walecznych Józef Piłsudski odebrał w ratuszu nadany mu, jako pierwszemu w historii, tytuł Honorowego Obywatela Miasta. Gość został podjęty obiadem. Podano barszcz, sztukę pieczonego mięsa, czarną kawę oraz białe i czerwone wino. Przygotuj dla rodziny, przyjaciół lub sąsiadów obiad z podobnym menu.

60
PRZENIEŚ SIĘ W CZASIE
Mieli po kilka czy kilkanaście lat, a odwagą przewyższali wielu dorosłych. Mali obrońcy Płocka. Kilkadziesiąt lat później hołd oddali im płoccy uczniowie, tworząc dwa słuchowiska: *To, czego inni nie chcą* i *Wielcy, choć mali* (http://archiwum.ksiaznicaplocka.pl/2015/09/03/zatrzymane-w-kadrze/). Porozmawiaj z młodymi ludźmi ze swego otoczenia o tym, czym jest dla nich patriotyzm i wspólnie przenieście się w czasie.

61
IDŹ NA KOPIEC
W Płocku przy ulicy Targowej jest Bratnia Mogiła. Od lat dbają o nią harcerze, nawet w czasach komunistycznych organizowali tam potajemne spotkania. Miejsce to nazywane jest też Kopcem Harcerzy. 17 sierpnia 2020 r. weź udział w wieczornym capstrzyku poświęconym pamięci wydarzeń sprzed 100 lat.

62
STAŃ W KRĘGU
Wraz z rodziną, kolegami, klasą stwórz krąg na Bratniej Ziemi, wspominając i oddając cześć bohaterskim obrońcom Płocka w miejscu złożenia ziemi z płockich barykad - ul. Tumska 1.

63
ZALICZ NA DZIESIĄTKĘ
Socjolog Aleksander Wallis stwierdził, że *indeksy nazw ulicznych są lekturą, w której można zasmakować.* Z toponomastyki miasta wiele możemy wyczytać o jego przeszłości. Czy w nazewnictwie płockich ulic, obiektów, instytucji, organizacji odnajdziemy echa wydarzeń z sierpnia 1920 r.? Poszukaj potwierdzających to tabliczek. Satysfakcjonujący wynik to 10.

64
PASOWANIE NA RYCERZA
Ostatnie miało miejsce 99 lat temu, kiedy Marszałek Piłsudski powiedział: *mianowałem miasto Płock żołnierzem, pasowałem Płock na rycerza.* Pójdź na plac, na którym odbyło się to doniosłe wydarzenie, a jeśli masz towarzystwo odegrajcie tę scenę. Na koniec może foto?

65
NAPIJ SIĘ HERBATY W DOBRYM TOWARZYSTWIE
Uczcij pamięć Piłsudskiego, częstując znajomych jego ulubionym napojem – mocną, czarną herbatą. Wypijcie ją z Marszałkiem… przy jego pomniku.

66
CHRONILI PŁOCCZAN – CHROŃ SWOJE ZDROWIE
Duże zasługi w obronie Płocka 1920 r. miała Flotylla Wiślana, której statki wracały ze zwiadu pod Dobrzyniem. Ostrzeliwano bolszewików ogniem z opancerzonych jednostek wodnych: „Minister", „Wawel", „Stefan Batory". Oni walczyli o wolność – ty zawalcz o swoje zdrowie i w sierpniu weź udział w zbiorowym fitnessie na płockich bulwarach wiślanych.

67
ODDAJ KREW
W obronie Płocka zginęło kilkuset płocczan. Doceń to, że żyjesz w wolnym, demokratycznym kraju. Wykaż się patriotyzmem, stań na „współczesnej barykadzie" – oddaj krew w najbliższym punkcie krwiodawstwa. Ty też możesz zawalczyć o ludzkie życie.

68
POCZUJ SIĘ POTRZEBNY!
Ludność cywilna z Płocka ryzykowała życiem, by pomóc żołnierzom m.in. poprzez opatrywanie rannych, donoszenie amunicji, dbanie o aprowizację. Ty też możesz dać coś od siebie. Z pewnością znasz osoby samotne lub chore. Wesprzyj je chwilą rozmowy lub pomocą w codziennych czynnościach. Sprawisz im radość, a sam poczujesz się potrzebny.

69
WYKORZYSTAJ SWÓJ CZAS!
Walki płocczan z bolszewikami trwały 21 godzin. Był to czas wielu poświęceń. Uszanuj swój czas, rezygnując z używania smartfona przez 21 godzin.

70
OŚWIEĆ INNYCH!
Doceń luksus, w którym żyjesz, a przede wszystkim zwróć uwagę, jak go nadużywasz. Podejmij wyzwanie, daj przykład innym. Przez 100 dni oszczędzaj prąd, gaś światło, gdy go nie potrzebujesz, wyłączaj telewizor, gdy go nie oglądasz, ładuj telefon ładowarką solarną. Zmieniaj środowisko, w którym żyjesz, na lepsze.

71
5 OBIADÓW
Jedenastoletni Tadzio Jeziorowski przez 5 godzin roznosił na barykady amunicję walczącym żołnierzom. Ufunduj co najmniej 5 obiadów dla seniorów w jednym z płockich lokali.

72
BĄDŹ DZIELNY
Dziś dzielności nie trzeba udowadniać w walce, można podejmować inne wyzwania. Ciesz się zdrowiem i codziennie przez 21 dni przejdź minimum 1920 kroków. Ile kilometrów udało się pokonać? Może to będzie początek zdrowego nawyku!

73
ŚLADAMI TADZIA
Tadeusz Jeziorowski z Cierszewa bez wiedzy rodziców 18 sierpnia 1920 roku uciekł do Płocka. Podczas walk dostarczał amunicję i środki opatrunkowe na barykady, wielokrotnie narażając życie. Zmierz się ze swoimi słabościami i pieszo pokonaj trasę z Cierszewa do Płocka (15 km). Możesz też wziąć udział w marszu razem z pasjonatami Nordic Walking 22 sierpnia 2020 r. Organizatorzy: Klub Wesołego Biegacza i PLOT.

74
PRZYTUL ANTOLKA
Drzewa dają moc. Odszukaj drzewo o imieniu Antolek i przytul się do niego na moment, myśląc o dzielnym harcerzu poległym w obronie Płocka.

75
HISTORIA KOŁEM SIĘ TOCZY
12 września 2020 r. wraz z Chotomkiem weź udział w rodzinnym rajdzie rowerowym ku czci młodych obrońców Płocka. Pamiętając bohaterską historię mieszkańców naszego miasta, wspólnie cieszmy się życiem, spędzając aktywnie czas, podziwiając piękno Płocka i jego okolic. Poznajmy ważne, symboliczne miejsca, zintegrujmy się jako mieszkańcy, wspólnie przeżywając wyprawę i jedząc posiłek na łonie natury.

76
NIE ŻAŁUJ PSU JEDZENIA
Na zdjęciu dokumentującym odznaczenie Płocka Krzyżem Walecznych znajdź cichego, czworonożnego bohatera. Zbierz „ekipę dobrego serca" i zorganizuj zakup 100 kg karmy. Podaruj ją zwierzętom ze schroniska w Płocku. To jest łatwe. Możesz zrobić zbiórkę, składkę, event albo poszukać sponsora.

77
UWOLNIJ SIĘ OD FOLII
100 razy zrezygnuj z pakowania zakupów w torebkę foliową. Wyobraź sobie, jak wiele zwierząt w oceanach możesz uratować, jeśli zrobisz to ty i przynajmniej 1920 innych osób w Płocku.

78
INTERDYSCYPLINARNIE
100 km w 2020 r. Do wyboru: pieszo, biegiem, z kijkami, rowerem, na rolkach, desce albo hulajnodze. Może być kajakiem albo wpław. Liczy się wytrwałość i siła mięśni. To oczywiście wyzwanie dla debiutantów. Dla profesjonalistów sugerowany dystans to 1920 km.

79
NIE TRUJ
Przez 21 godzin nastoletni chłopcy, m.in. Jan Wichrowski czy Tadzio Jeziorowski, jako łącznicy i gońcy przenosili meldunki pomiędzy dowódcami regimentów. Dźwigali karabiny i amunicję na barykady. Zrób sobie nie jeden Dzień bez Samochodu, ale 21 dni. Idź tam, gdzie możesz dojść, korzystaj z komunikacji miejskiej, jedź rowerem i nie truj… że nie możesz.

80
CHWAŁA MARYNARZOM
Marynarz Flotylli Wiślanej Wiktor Nitka, służący na statku „Stefan Batory", bohatersko zginął w walce o Płock. Czy zdajesz sobie sprawę, że jego grób jest tak blisko? Odszukaj go na cmentarzu w Radziwiu.

81
ZNAJDŹ MIEJSCE
W sierpniu 1920 r. w Bratniej Mogile pochowano poległych w bitwie o Płock. 11 listopada 2018 r. odsłonięto Pomnik Obrońców Płocka 1920 r. Wybierz się na spacer pomiędzy najstarszym i najmłodszym miejscem pamięci. Trasę wyznacz tak, aby nie ominąć ulicy Obrońców Płocka 1920 r. Możliwe, że po drodze odkryjesz inne ślady wydarzeń z tamtego czasu. Zależy, którą drogę wybierzesz…

82
NA BARYKADY!
Na terenie Płocka w sierpniu 1920 r. zbudowano 34 barykady. W „Płomyku" z 1937 r. napisano: *…żółtodzioby stworzyły na barykadach naprędce wzniesionych prawdziwe fortece patriotyzmu i ofiarnej walki do upadłego.* W 2020 r. bić się do upadłego trzeba o coś innego. Stań na „ekobarykadzie"! Broń się na „barykadzie przyzwoitości"! Walcz o przyjazny Płock!

83
DWA MOSTY
Most w czasie wojny jest ważnym punktem strategicznym. W czasach pokoju łączy – zwykle dwa brzegi, ale czasem różne światy, różnych ludzi. Weź udział w 9. Półmaratonie Dwóch Mostów. Jeśli nie pobiegniesz, kibicuj zawodnikom, zrób wyjątkowe zdjęcia, stań z kubkiem wody na trasie biegu. Jest wiele opcji. Pokaż przyjezdnym, że płocczanie tworzą fajną społeczność.

84
ZMIERZ SIĘ Z JESIOTREM
Sto lat temu jesiotry, wyglądające jak rycerze w średniowiecznych zbrojach, były masowo poławiane przez rybaków w Wiśle pod Płockiem. Potem ilość ryb zaczęła się zmniejszać i, choć w 1936 r. objęto je całkowitą ochroną, w końcu zniknęły z Wisły. Prawdziwą sensację w mieście wzbudził jesiotr złowiony w 1935 r. Gigant ten został odkupiony przez Muzeum Mazowieckie i spreparowany. Do dziś można go oglądać w zbiorach Muzeum, zaś jego dokładną kopię w ZOO. Wybierz się do jednego z tych miejsc i sprawdź, czy płocki jesiotr jest dłuższy od ciebie.

85
**OSZCZĘDZ